

שמחת תורה 2016

'כל הנערים' היחיד מסוגו בעולם: עשרות תינוקות תחת טלית ענק

היכן מתאספים עשרות תינוקות בני ימים ספורים תחת הטלית הגדולה ביותר בארץ? כדי להשיב על השאלה אתם מוזמנים לשמוע את סיפורו מעורר ההשראה של ר' יענקל קרויזר, אשר בכל שנה מחדש עולה לתורה בבית ההחלמה בטלזסטון ומודיע: "התינוקות האלו הם הניצחון של העם היהודי!"

מיכל אריאלי | י"ט תשרי התשע"ז | 21.10.16 | 14:02

בכל שנה מחדש, כאשר מתקרב חג שמחת תורה, מתכונן ר' יענקל קרויזר, הגבאי של בית הכנסת בבית ההחלמה ליולדות טלזסטון, למעמד המרגש בו עשרות מהתינוקות הרכים השוהים בבית ההחלמה עולים לתורה.

במעמד 'כל הנערים', נהוג בכל בתי הכנסת להעלות לתורה גם את הילדים הצעירים, אבל בית הכנסת בבית ההחלמה בטלזסטון הוא היחיד בעולם שמעלה לתורה לא רק ילדים, אלא גם עוללים בני ימים ספורים, אשר שוהים במקום יחד עם אימהותיהם.

איך הכל התחיל, הרב קרויזר?

"אני ירושלמי, דור שביעי בירושלים ובילדותי התגוררתי בעיר הקודש", הוא מספר, "אבל לאחר נישואי בחרתי לנסות גם מקומות נוספים בארץ, וכך יצא שהגעתי בסופו של דבר לטלזסטון. זה היה לפני עשרים וחמש שנה ואני הייתי הראשון שרכשתי דירה בעיר".

עוד באותם ימים עלה במוחו של ר' יענקל הרעיון לייסד מניין חסידי, בתוך בית הכנסת של בית ההחלמה, אך עדיין הדבר לא יצא לפועל. "ואז", הוא מספר, "הגיע ליל שמחת תורה. יצאתי אל רחובות היישוב וצעדתי אל בית הכנסת המרכזי. כאשר חלפתי על יד בית ההחלמה, עצרו אותי נשים שעמדו ברחוב, ושאלו: 'הרב, אולי אתה יודע איפה אפשר להרגיש שמחת חג וריקודים?' כיוונתי אותן לאחד מבתי הכנסת הסמוכים, אך באותו לילה כבר החלטתי שאני בעצמי אקים מניין בתוך בית ההחלמה, והוא יהיה פעיל לא רק בשבתות, אלא גם בכל מועדי וחגי ישראל".

יוזמה יחידה בעולם

חלפו להן מספר שנים והמניין שהקים ר' יענקל אשר כלל בתחילה רק את בני משפחתו ובני משפחה של יהודי נוסף מתושבי המקום גדל והתרחב. "באותם השנים קיימנו במקום תפילת חג של שמחת תורה, ואז, בזמן של ההקפות, ראיתי אישה שממתינה בסמוך לפתח בית הכנסת. היא שאלה אותי: 'אתם עושים פה כל הנערים?' וכשהשבתי בחיוב היא ביקשה: 'אולי אתם יכולים להכניס מתחת לטלית את הבייבי שלי שנולד בשבוע שעבר?' כמובן שהסכמתי, והיא מיהרה לספר גם לחברותיה, כך שבאותה שנה היו תחת הטלית ארבעה תינוקות. רק אחרי החג הכתה בי ההבנה שזה יכול להיות רעיון למעמד של קידוש השם שאין כמותו בעולם – מעמד 'כל הנערים' בו משתתפים עשרות תינוקות בני ימים ספורים, וזוכים להיות תחת הטלית בעת העלייה לתורה".

הודות להחלטה זו, מציין ר' יענקל כי מאז אותה שנה מגיעות יותר ויותר יולדות לבית ההחלמה בשמחת תורה. "בעבר זה היה פחות מקובל, כי נשים היו רוצות להיות עם המשפחה שלהן בחג, אבל בשנים האחרונות יש יותר ויותר כאלו שבאות וכחלק מכך גם התינוקות מתרבים. הגענו למצב בו כבר לא היה מקום תחת טלית אחת, אז קשרנו מספר טליתות זו לזו, ובשנים האחרונות יש לי טלית ענקית שעד כמה שידוע לי היא נחשבת לטלית הגדולה ביותר בארץ. היא נפרשת על פני כל האולם, מעל לראשים של כל התינוקות".

כמה תינוקות משתתפים במעמד?

"המספר משתנה משנה לשנה, אבל תמיד מדובר בעשרות תינוקות. השיא שהגענו אליו היה לפני שנתיים - כ-70 תינוקות. צריך גם לזכור שנכנסים תחת הטלית רק זכרים, יש עוד הרבה תינוקות נקבות שאינן נכנסות מחוסר מקום..."

דמעות בעיניים

במהלך הטקס המיוחד נראים במקום גם מחזות שאינם מאפיינים בתי כנסת אחרים. "מכיוון שבבית ההחלמה שומרים על התקנים של משרד הבריאות ולא מאשרים להוציא תינוקות מהעריסות, אז המניין שלנו הפך להיות המקום היחיד בעולם בו הילדים לא נכנסים על הידיים של האבא, או על הכתפיים שלו, אלא בעריסות", מציין ר' יענקל.

סביב עשרות העריסות עומדות כמובן האימהות ויחד איתן גם רבים מתושבי היישוב, שבמשך ימות השנה מתפללים בבתי כנסת אחרים, אך על המחזה של התינוקות העולים לתורה הם לא מוכנים לוותר. "בכל פעם מחדש אני מתרגש לראות את כל האימהות עם ניירות טישו בידיים, כשהן לא מפסיקות לדמוע, ויש גם גברים שעומדים ובוכים. רק בשנה שעברה הייתה כאן אמא שסיפרה לי שיש לה כבר שבע בנות, וכשהייתה בבית ההחלמה אחרי לידת הבת השביעית, היא השתתפה במעמד הזה והתחננה להקב"ה שיזכה אותה בבן שייכנס תחת הטלית. והנה, מספר שנים אחר כך נולד לה בן, ולא רק זה, אלא שהוא נולד מספר ימים לפני שמחת תורה, כך שהוא באמת זכה להשתתף במעמד המיוחד".

ובכל שנה מחדש, אחרי שנישאות הברכות ונקראים פסוקי קריאת שמע, פותח ר' יענקל את פיו בדרשה זהה: "רבותי, מה שאתם רואים כאן היום זה רק חלק ממה שהצטרף לעם ישראל בתוך שבוע, וביחס לעם היהודי זהו בוודאי פרומיל, וזה מה שמוכיח על הנקמה שלנו בהיטלר. אני בטוח שאילו היטלר היה קם היום ורואה מה קורה בעם היהודי, הוא והצוות שלו היו חוזרים יחד לקברם. כי זה הניצחון שלנו".

בשנה שעברה, בעקבות הפיגועים שהתרחשו בחול המועד סוכות, ר' יענקל גם הוסיף התייחסות מיוחדת למצב הביטחוני הקשה, וציין כי הילודה בעם ישראל מהווה את ההוכחה הניצחת ביותר לכך שלמרות הכל, עם ישראל חי!

לאחר מכן מוביל ר' יענקל בכל שנה שירה סוחפת ונרגשת שאליה מצטרפים כל הנוכחים והיא כוללת ניגוני ויז'ניץ וגם שירים כמו 'תהא השעה הזאת שעת רחמים', וכמובן השיר הבלתי נלאה – 'אני מאמין'. "לשמוע את 'אני מאמין' מושר על ידי אנשים כה רבים בזמן שכל כך הרבה תינוקות נמצאים במרכז החדר, זה מרגש אותי כל כך", הוא אומר ורעד נשמע בקולו. "בשביל זה שווה כל המאמץ הזה בכל שנה מחדש".

בהזדמנות זו מבקש ר' יענקל לציין כי בביתו השוכן בסמוך לבית ההחלמה יש הכנסת אורחים לבעלים של היולדות. "אני יודע מקרוב שיש בעלים רבים שרוצים להיות בסמוך לנשותיהם בחגים או בשבתות ולשם כך שכרתי קרוואן שנמצא בחצר ביתי, וכל מי שרוצה מוזמן להתארח בו, ללא כל תשלום, ומתוך אהבה רבה. כולכם מוזמנים".